

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Rodziny i Polityki Społecznej

Data posiedzenia: 27 kwietnia 2010 r.

Nr posiedzenia: 138

Posiedzeniu przewodniczył: senator Mieczysław Augustyn – przewodniczący komisji.

- Porządek posiedzenia:**
1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (*druk senacki nr 849, druki sejmowe nr 2584, 2885 i 2885-A*).
 2. Informacja pełnomocnika rządu do spraw osób niepełnosprawnych na temat usytuowania, roli i zadań Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz pełnomocnika rządu do spraw osób niepełnosprawnych po roku 2011.

W posiedzeniu uczestniczyli: – senatorowie członkowie komisji: Mieczysław Augustyn, Piotr Kaleta, Stanisław Kogut, Rafał Muchacki, Jan Rulewski.

– zaproszeni goście:

– Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej:

- sekretarz stanu Jarosław Duda,
- zastępca dyrektora Departamentu Prawa Pracy Anita Gwarek,
- naczelnik wydziału w Departamencie Prawa Pracy Janina Suzdorf,
- główny specjalista do spraw legislacji w Departamencie Prawa Pracy Monika Frączek,

– Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych:

- prezes Wojciech Skiba,
- dyrektor Wydziału Obsługi Prawnej Piotr Mentlewicz,

– Ministerstwo Edukacji Narodowej:

- podsekretarz stanu Lilla Jaroń,
- zastępca dyrektora Departamentu Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego,
- główny specjalista do spraw legislacji w Departamencie Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego,

– Ministerstwo Finansów:

- radca ministra w Departamencie Podatków Dochodowych Janusz Woźniak,
- główny specjalista w Departamencie Podatków Dochodowych Katarzyna Dej,

– Główny Inspektorat Pracy:

- wicedyrektor Departamentu Prawnego Anna Nartuszewicz,

– Krajowa Rada Konsultacyjna ds. Osób Niepełnosprawnych:

- przewodnicząca Krystyna Mrugańska,

– Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”:

- ekspert Grażyna Spytek-Bandurska,
- ekspert Maciej Sekunda,
- ekspert Jolanta Jaworska,

- Konfederacja Pracodawców Polskich:
 - ekspert Magdalena Janczewska,
- przedstawiciel Biura Legislacyjnego w Kancelarii Senatu Maciej Telec.

Przebieg posiedzenia:

Ad. 1 Ustawę, która była przedłożeniem senackim, omówiła przedstawicielka ministerstwa pracy Anita Gwarek. Celem senackiej inicjatywy ustawodawczej, która była następstwem wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 31 marca 2009 r., było uregulowanie w ustawie – Kodeks pracy, a nie w rozporządzeniu, praw i obowiązków pracownika i pracodawcy związanych z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych i wykształcenia pracownika.

Sejm wprowadził zmiany, które mają charakter zarówno legislacyjny, jak i merytoryczny. Uznał między innymi, że w ostatnim roku studiów pracownikowi przysługuje 21 dni urlopu szkoleniowego, a nie 10 dni, jak proponował Senat. Sejm uznał, że pracownik nie będzie zwracał kosztów związanych z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych, jeśli rozwiązanie umowy o pracę nastąpi nie z jego winy. Ponadto Sejm dokonał zmian w ustawie o podatku dochodowym i określił wartość zwolnienia od podatku świadczeń przyznanych na podnoszenie kwalifikacji zawodowych.

Przedstawiciel Biura Legislacyjnego zaproponował wprowadzenie dwóch poprawek, m.in. dotyczącą nałożenia obowiązku zwrotu kosztów nauki na pracownika, który w sposób niezgodny z prawem rozwiązał umowę o pracę oraz odnoszącą się do sytuacji prawnej pracowników, którzy rozpoczęli podnoszenie kwalifikacji po 11 kwietnia, kiedy dotychczasowa ustawa przestała obowiązywać.

Poprawki te zmodyfikował i zgłosił senator M. Augustyn.

Poprawki zgłosił także senator J. Rulewski, który postulował, aby dodatkowym świadczeniem związanym z podnoszeniem kwalifikacji, które pracodawca może przyznać pracownikowi, było pokrycie kosztów zakwaterowania. Senator J. Rulewski zgłosił także postulowaną przez Polską Konfederację Pracodawców Prywatnych „Lewiatan” poprawkę zmierzającą do ograniczenia prawa do wynagrodzenia za nieobecność w pracy w czasie urlopu, gdy podnoszenie kwalifikacji zawodowych jest wyłączną inicjatywą pracownika.

Senator P. Kaleta wnosił, aby urlop szkoleniowy skrócić do 10 dni, tak jak w przedłożeniu senackim.

Poprawki senatorów: M. Augustyna i J. Rulewskiego uzyskały poparcie komisji.

Komisja odrzuciła poprawkę senatora P. Kalety.

Komisja przyjęła ustawę z czterema poprawkami (5 głosów za, nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu).

Poprawki te zostały zaaprobowane przez stronę rządową.

Sprawozdawcą komisji na posiedzenie Senatu został wybrany senator Jan Rulewski.

Konkluzja: Komisja wnosi o wprowadzenie czterech poprawek do ustawy (*druk senacki nr 849*).

Ad. 2 W przedstawionej informacji pełnomocnik rządu do spraw osób niepełnosprawnych Jarosław Duda przypomniał, że Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na skutek uchwalenia przez parlament w 2009 r. ustawy o finansach publicznych oraz ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych straci z dniem 1 stycznia 2012 r., podobnie jak inne fundusze celowe (wyjątkiem jest jedynie Fundusz Ochrony Środowiska), osobowość prawną. Będzie to oznaczać znaczące ograniczenie autonomii PFRON. Nastąpi rozwiązanie zarządu i podporządkowanie funduszu bezpośrednio ministrowi pracy oraz zniesienie społecznej kontroli poprzez likwidację rady nadzorczej, w której reprezentowane były osoby niepełnosprawne i pracodawcy.

Pełnomocnik rządu podkreślił, że PFRON mocą tych dwóch ustaw został zdegradowany, a zmiany nie usprawnią jego działań, za to podwyższą koszty jego funkcjonowania. Pełnomocnik postulował utrzymanie osobowości prawnej PFRON oraz zmiany ustawowe, które doprowadzą do zrównania otwartego i chronionego rynku zatrudnienia; pozwolą na oszczędności poprzez zredukowanie pięciu systemów orzecznictwa do jednego. Nastąpiłoby także zwiększenie wsparcia dla osób

niepełnosprawnych intelektualnie i psychicznie, kosztem nadmiernego uprzywilejowania osób z lekkim stopniem niepełnosprawności.

Prezes Funduszu Wojciech Skiba postulował, podobnie jak minister J. Duda, ustawowe przywrócenie funduszowi osobowości prawnej. Fundusz powstał w wyniku swoistej umowy społecznej, a z uwagi na jego szczególnie charakter, który umożliwia rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych, zmiany z 2009 r. naruszają zasadę zaufania obywateli do państwa demokratycznego.

W dyskusji podkreślono, że w od wielu lat maleją środki z budżetu państwa na działalność PFRON. Środki funduszu pochodzące ze składek płaconych przez pracodawców niezatrudniających osób niepełnosprawnych także maleją, ponieważ liczba zatrudnianych osób niepełnosprawnych, choć powoli, jednak rośnie. W dyskusji podzielano opinię o konieczności przywrócenia osobowości prawnej PFRON oraz diagnozę dotyczącą jego bardzo trudnej sytuacji finansowej. Odpowiedzią na to, zdaniem przewodniczącego komisji M. Augustyna, powinna być inicjatywa ustawodawcza komisji, którą powinna poprzedzać publiczna debata. Zdaniem zastępcy przewodniczącego senatora J. Rulewskiego należy w nowych warunkach społecznych i gospodarczych stworzyć alternatywę dla dotychczasowej formuły działania funduszu. Senator postulował podjęcie prac nad zupełnie nową ustawą, a także zmianę systemu orzecznictwa zmierzającą w kierunku określania procentowego stopnia niepełnosprawności oraz zintegrowanie działań instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych. Senator S. Kogut wyraził przekonanie, że niezbędne jest wzmocnienie statusu pełnomocnika rządu do spraw osób niepełnosprawnych poprzez usytuowanie go przy prezesie Rady Ministrów, aby był instytucją niezwiązaną z żadnym resortem, a jego pozycja dawała możliwości działania zadaniowego w wymiarze horyzontalnym ze wszystkimi ministerstwami.

Przewodnicząca Krajowej Rady Konsultacyjnej ds. Osób Niepełnosprawnych Krystyna Mrugalska opowiedziała się za zmianą systemu orzecznictwa idącą w kierunku określania stopnia przydatności osoby niepełnosprawnej do pracy. Podkreśliła, że w nowej ustawie nie powinno zabraknąć odpowiedzialności PFRON za realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej.

Przewodniczący zaproponował podjęcie działań komisji na rzecz zmian ustawowych zmierzających do wzmocnienia pozycji funduszu i zwiększenia roli i rangi pełnomocnika rządu do spraw osób niepełnosprawnych poprzez podporządkowanie go bezpośrednio prezesowi Rady Ministrów.

Konkluzja: Komisja postanowiła podjąć działania na rzecz zmian ustawowych zmierzających do wzmocnienia pozycji PFRON poprzez zachowanie osobowości prawnej i zwiększenia roli i rangi pełnomocnika rządu do spraw osób niepełnosprawnych.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingsową.